

Ympäristölupa eläinsuojalle, Kauppinen Juho-Heikki ja Kokkonieniemi Eveliina, Vieremä

Valmistelija: ympäristönsuojelutarkastaja Veera Kajanus, puh. 040 568 2619

1. ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaisesta ympäristöluvan olennaisesta muutoksesta eläinsuojan toiminnassa.

Hakemus koskee eläinsuojan toimintaa Vieremän kunnan Valkeiskylässä, tilalla Hukkala 925-417-21-49.

2. ILMOITTAJA

Kauppinen Juho-Heikki ja Kokkonieniemi Eveliina
Karankamäentie 795
74200 Vieremä

Yhteyshenkilönä toimii Kauppinen Juho-Heikki puhelin 050 511 4160
Liike- ja yhteisötunnus: 3342074-9
Tilatunnus: 140153781

Eläinsuoja sijaitsee osoitteessa Komulantie 127, 74200 Vieremä.

Eläinsuojan karttakoordinaatit I: 503650 P: 7075314 (ETRS-TM35FIN).

Tilan omistaa Kurtelius-Luttinen Minna ja Luttinen Esko. Kiinteistöstä on vuokrattu noin 5 ha alue toiminnanharjoittajille.

3. HAKEMUKSEN KÄSITTELEMISEN PERUSTE JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Tilalla on tällä hetkellä Pohjois-Savon ympäristökeskuksen 15.8.2007 myöntämä ympäristölupa.

Toiminnan laajentaminen edellyttää ympäristöluvan muutosta.

Lain ympäristönsuojelulain muuttamisesta (1166/2018) liitteen 4 kohdan 5) mukaan eläinsuoja, joka on tarkoitettu vähintään 50 ja alle 300 lypsylehmälle, on ilmoitusvelvollinen.

Valtioneuvoston asetuksen ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) mukaan eläinsuoja, jonka eläinyksikkömäärä on 1922 ja lietalotaloiden katteena toimii kuorettuma, vähimmäisetäisyys häiriintyviin kohteisiin on 350 metriä. Eläinsuoja, eläinsuojan laajenusosa ja ympärivuotisesti ulkona kasvatettavien eläinten säänsuoja on sijoitettava vähintään 50 metrin etäisyydelle vesistöä. Lähin häiriintyvä kohde on kiinteistön omistajan asuinrakennus 160 metrin etäisyydellä. Näin ollen asiaa ei voida ratkaista ilmoitusmenettelyllä vaan asia käsitellään ympäristöluvan muutoksena 29 § mukaisesti, koska toiminnasta voi tulla Naapurussuhdelain (26/1920) 17 § mukaista haittaa.

Ympäristönsuojelulain (527/2014, muutos 1166/2018) 22 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee hakemuksen.

Vieremän kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Ylä-Savon ympäristölautakunta.

4. HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille 20.6.2024 ja sitä on muutettu 12.8.2024.

5. ALUEEN KAAVOITUS JA YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Tilakeskuksen kohdalla on maakuntakaavassa merkintä MT 235 eli tilan luona on maa- ja metsätalousvaltaista aluetta. Alueella ei ole asema tai yleiskaavaa.

Tilakeskus sijoittuu maatalousvaltaiselle haja-asutusalueelle noin 7 kilometriä koilliseen Vieremän keskustasta. Eläinsuoja ja pellot eivät sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Tilan alueella ei ole arvokkaita luonto- tai maisemakohteita.

Tilakeskus lantavarastoineen sijaitsee Vuoksen vesistöalueella Iisalmen reitin valuma-alueella ja sillä tarkemmin Iso-lin alueen Vuorisjoen alueella (04.537). Lähimmän vesistön Palosenjärven ekologinen tila on luokiteltu hyväksi (Vesi.fi karttapalvelu, pintavesien ekologisen tilan luokittelu). Palosenjärvi sijaitsee 1,9 km etäisyydellä tilakeskuksesta.

Lähimmät vakituisesti asutut kiinteistöt sijaitsevat eläinsuojasta noin 160 m etelään ja 240 m länteen eläinsuojan kanssa samalla Hukkala-kiinteistöllä (925-417-21-49). Seuraavaksi lähimmät vakituisesti asutut kiinteistöt sijaitsevat noin 650 m etäisyydessä luoteessa. Lähin vapaa-ajan asunto sijaitsee noin 1150 metrin etäisyydellä lounaassa. Hukkala-kiinteistön omistajat ovat antaneet kirjallisen suostumuksensa eläinsuojan laajentamiselle.

Lähellä ei ole luonnonsuojelualueita tai Natura-kohteita.

6. TOIMINNAN KUVAUS

Eläinsuojan laajennus, uusi lietesäiliö 2500 m³ ja uusi kuivalantala 692 m³ rakennetaan kiinteistölle Hukkala 925-417-21-49 eläinsuojan läheisyyteen. Olemassa oleva eläinsuoja, sen läheisyydessä olevat rehusiilot ja kaksi lietesäiliötä ovat hakijoiden omistuksessa. Lisäksi vuokralla on kaksi lietesäiliötä ja kaksi etärehusiiloa.

Tilalla on tällä hetkellä Pohjois-Savon ympäristökeskuksen 15.8.2007 myöntämä ympäristölupa lypsykarjanavetan toiminnalle. Eläinsuojassa on luvan mukaisesti eläinpaikkoja seuraavasti: lypsylehmille 91, hiehoille 130 ja alle kuuden kuukauden ikäisille vasikoille 39, eläinyksiköissä eläinmäärä on yhteensä 1569,0. Teuraaksi tarkoitetut naudat lähtevät ternivasikoina välitykseen. Tilalle suunnitellaan eläinsuoja laajennusta ja uuden kuivalantalan ja lietelantalan rakentamista. Laajennuksen jälkeen tilan eläinmäärä on 146 lypsylehmää, 48 hiehoa 12–24 kk, 23 vasikkaa 6–12 kk ja 44 vasikkaa alle 6 kk, ey 1921,8. Eläinmäärä kasvaa eläinyksiköissä laskettuna 23 %. Eläinten kokonaismäärä nousee 260 eläimestä 261 eläimeen.

Kaikki tilan eläimet ovat samassa tuotantorakennuksessa. Laajennusosaan sijoitetaan hiehoja ja ummessa olevia lehmiä ja kuivikepohjaisia hoito- ja poikimakarsinoita. Nykyinen lypsyasema puretaan ja tilalle rakennetaan vasikkaosasto. Lypsyrobotit sijoitetaan uusien poikima- ja sairaskarsinoiden läheisyyteen. Vuokranantajien vanha eläinsuoja jää pois käytöstä laajennuksen jälkeen. Lypsy hoidetaan jatkossa lypsyroboteilla.

Tilalla on olemassa olevaa lietelannan varastointitilavuutta yhteensä 4910 m³. Tilalla on ennestään käytössä neljä betonista lietesäiliötä: 1800 m³, 1800 m³, 650 m³ ja 660 m³ säiliöt. Pienemmät säiliöt ovat vanhan eläinsuojan vieressä ja alla sijaitsevat vuokrasäiliöt. Tilalle rakennetaan uusi kattamaton betoninen 2500 m³ lietesäiliö. Lietekuilujen tilavuus laajennuksen jälkeen on 820 m³. Laajennuksen jälkeen lietesäiliötilavuutta on 8230 m³.

Tilan eläimistä lietelannalla on 128 lypsylehmää, 48 hiehoa, 23 lehmävasikkaa 6-12 kk ja 20 vasikkaa <6 kk. Lietelantaa syntyy laskennallisesti vuodessa 3910 m³. Maitohuoneen pesuvedet 300 m³, muut pesuvedet 97 m³ ja wc-vedet 3 m³ vuodessa johdetaan lietesäiliöihin. Lisäksi säiliöihin kertyy sadevesiä 675 m³ vuodessa. Yhteensä lietesäiliötilavuutta tarvitaan 4985 m³.

Tilalle rakennetaan uusi katettu betoninen kuivalantala, 692 m³, johon tehdään 50 m² betoninen kuormauslaatta. Kestokuivittua aluetta on lehmillä 281 m² ja reunojen korkeus on 60 cm (169 m³) ja vasikoilla 36 m² ja reunojen korkeus 40 cm (14 m³). Kestokuivikepohjat tyhjennetään 2-3 kertaa vuodessa kuivalantalaan. Kuivikemateriaalina on olki ja turve. Yhteensä kuivalantatilavuutta on 742 m³.

Kuivikelantamenetelmällä on 18 lypsylehmää ja 24 vasikkaa <6 kk, joista 14 on sonnivasikoita. Kuivikelantaa syntyy vuodessa noin 675 m³.

Lietesäiliöiden ja kuivalantalan tilavuus on tilalla laskennallisesti riittävä 12 kk:n varastointiin.

Lanta käytetään lannoitteena tilan omilla pelloilla (22,25 ha) ja vuokrapelloilla (117,73 ha). Yhteensä lannan levitykseen on peltoa käytössä 139,98 ha. Eläinsuojan maksimieläinmäärän suhteen laskettuna lannan levitystä varten tarvitaan 135,1 ha peltoa. Laskenta perustuu lannan ravinnepitoisuuksiin ja se on esitetty valtioneuvoston asetuksessa 138/2019. Hakijalla on käytössään riittävästi peltopinta-alaa lannan levitykseen.

Lannan levitys tapahtuu viikkojen 18-44 aikana. Pilaantuneet rehut levitetään lannoitteeksi pelloille.

Eläinsuojan vieressä on 300 m² tiivispohjainen jaloittelualue, joka toimii läpikulkualueena laitumelle ja mahdolliselle terapialaidunnukselle läheiselle pellolle. Betonipohjaiselta alueelta vedet 90 m³ johdetaan kokoojakaivon kautta lietesäiliöön. Alueelle kertyvä lanta siirretään tarvittaessa kuivalantalaan.

Umpilehmiä ja yli 6 kk ikäistä nuorkarjaa laidunnetaan. Mahdollisuuksien mukaan myös alle 6 kk ikäiset vasikat laiduntavat. Eläimet laiduntavat säiden salliessa toukokuun lopusta lokakuuhun 4-5 kk. Laidunala on keskimäärin 10 ha 15 umpilehmällä ja 40 ha 60 nuorkarjalla. Osa laitumista rajoittuu Haapajärveen. Laitumilla ei ole erillisiä

ruokintapaikkoja. Käytössä on kiertävät juomapaikat. Eläimet laiduntavat ympäri vuorokauden. Lisäksi käytössä on yhteiskäytössä oleva 6 ha perinnebiotooppi, jota laidunnetaan osin. Kokonaislaidunala on 50–60 ha vaihdellen vuosittain viljelykierron mukaan.

Tilalla tehdään rehu esikuivattuna laakasiiloihin 1560 tonnia vuodessa. Puristenesteet johdetaan umpikaivoon ja lietesäiliöön ja käytetään lietteen mukana pellolla lannoitteena. Lisäksi rehua tehdään aumaan 300 tonnia vuodessa ja pyöröpaaleihin 200 tonnia vuodessa. Aumaan ja paaleihin rehu tehdään niin kuivana, ettei puristenesteitä synny. Rehun säilöntään käytetään happoa.

Talouskeskuksen vesi tulee kolmesta lähdekaivosta. Kaivojen vesianalyysit tehdään säännöllisesti.

Tilakeskuksessa on käytössä työkoneiden tankkausta varten kolme kaksivaippaista polttoainesäiliötä, jotka ovat kooltaan 2 m³, 2,7 m³ ja 5 m³. Pienemmät säiliöt ovat betonipohjaisessa suoja-altaallisessa katoksessa ja 5 m³ muovinen säiliö on maapohjalla. 2 m³ säiliötä käytetään tankkauksen lisäksi viljan kuivaukseen. Kaikki säiliöt ovat 2-vaippasäiliöitä ja niissä on lukitus, ylitäytönestimet ja lapon estolaitteet. 5 m³ säiliössä on vuodonilmaisin. Polttoainekatoksen edessä on tiivis tankkauslaatta. Muovisäiliön tankkauspaikkaa ei ole tiivistetty. Vuotojen varalle on imeytysainetta. Säiliöissä on tyyppikilvet.

Muita öljytuotteita (voiteluaineet) säilytetään tilalla enintään noin 500 litraa. Varastointi tapahtuu maanomistajan traktorihallissa, jossa on betonilattia. Rehun säilöntäaineet (10 t vuodessa) säilytetään betonipohjaisessa tarvikevarastossa, jossa ei ole viemäriä. Eläinten lääkkeet varastoidaan lukitussa lääkekaapissa. Eläinsuojassa käytettävät pesuaineet (800 litraa) varastoidaan lukittavissa olevassa kaapissa ja desinfiointiaineet (750 kg) tarvikevarastossa. Kasvinsuojeluaineita (250 l) ei säilytetä tilalla vaan urakoitsija huolehtii niistä.

Tilalla kuolleet eläimet (2 t) säilytetään kompostointilaitalla peitettynä odottamassa raadonkeräilyä Honkajoki Oy:lle. Jalostukseen kelpaamaton maito annetaan vasikoille tai laitetaan lietesäiliöön. Vaarallisten jätteiden keräykseen toimitetaan jäteöljyt (0,1 t), akut, loisteputket ja torjunta-aineet. Metallit (1 t) toimitetaan metallinkeräykseen. Vaaralliset jätteet ja metallijäte säilytetään sisätiloissa. Yhdyskuntajäte (1,5 t) noudetaan kaksi kertaa kuukaudessa tilalta. Muovijäte (0,3 t) toimitetaan jätteen keräykseen. Pilaantuneet rehut 15 t vuodessa kompostoidaan siilossa tai kompostointilaitalla ja levitetään pellolle lannoitteeksi.

Hajuhaittoja syntyy lähinnä lannan varastoinnista, siirrosta ja levityksestä. Eläinsuojasta ilmanvaihdon kautta syntyy jonkin verran hajuja, joilla ei koeta olevan vaikutusta lähiympäristöön. Toiminnalla ei ole vaikutusta ihmisten terveyteen. Laajennus tehdään olemassa olevan eläinsuojan pätyyn ja se sulautuu nykyiseen rakennuskantaan eikä aiheuta näin viihtyisyyshaittaa. Laajennuksen myötä alueen äänikuorma ei tule olennaisesti lisääntymään.

Ulkopuolista liikennettä tilalle on pääasiassa maitoauton käynti joka toinen päivä ja rehunkuljetusauton käynti noin kerran kuukaudessa. Teurasauto ja eläinkuljetusauto käyvät tilalla noin kaksi kertaa kuukaudessa. Sisäinen liikenne on normaalia maatalouteen liittyvää liikennettä. Eläinmäärän kasvaessa lannanlevitykseen liittyvät kuljetuksen

lisääntyvät. Säilörehua tehdään kolme kertaa vuodessa, jolloin liikenne on vilkkaampaa lannanlevitysajan lisäksi.

Onnettomuuksien varalle on laadittu pelastussuunnitelma. Varavoimajärjestelmänä toimii aggregaatti. Tilalla on alkusammutuskalustoa. Lantavarastot ja etälaakasiilojen yhteydessä olevan puristenestesäiliö tyhjennetään vuosittain ja samalla niiden kunto tarkastetaan silmämääräisesti ja rakenteisiin tehdään tarvittavat korjaustoimenpiteet. Eläinsuojan osalta pidetään kirjaa tilan toiminnasta mm. eläinmääristä, jätteistä ja häiriötilanteista.

Tilalla käytössä olevaa parasta käyttökelpoista tekniikkaa ovat muun muassa säilörehun teko esikuivattuna siiloihin ja puristenesteen ohjaaminen lietesäiliöön. Lietelanta siirtyy tiiviitä putkia pitkin eläinsuojasta lietesäiliöihin alapäin valuttamalla tai alakautta pumpaamalla niin, että pinnalle syntyy kuori. Lietteenlevityksen hoitaa urakoitsija sijoittavalla lietevaunulla. Tilalla on höyrypesuri eläintilojen pesemistä varten. Eläinsuojissa on painovoimainen ilmanvaihto. Eläinsuojan loisteputket korvataan led -putkilla sitä mukaa, kun vanhat rikkoontuvat.

7. HAKEMUKSEN KÄSITTELY

7.1 Kuulutus

Hakemus on annettu tiedoksi kuuluttamalla Vieremän kunnan ja Iisalmen kaupungin ilmoitustauluilla 14.8. – 20.9.2024. Kuulutusta koskeva ilmoitus on julkaistu Miilu -lehdessä 14.8.2024. Kuulutuksesta on lisäksi annettu tieto erikseen niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee (eläinsuojan vaikutusalue 500 m).

7.2 Lausunnot

Hakemuksesta pyydettiin lausunto ympäristönsuojelulain 42 § kohdan 2) mukaisesti sijaintikunnan terveydensuojeluviranomaiselta.

Kunnan terveydensuojeluviranomainen on 20.9.2024 saapuneessa lausunnossaan todennut seuraavaa:

Uusi navettarakennus sijoittuu olemassa olevan tilakeskuksen alueelle, eikä toiminnasta oleteta aiheutuvan uusia merkittäviä melu-, haju- ja pölyhaittoja. Lähin asuinrakennus on kiinteistönomistajan.

Tilan vesi tulee kolmesta lähdekaivosta. Kaivojen sijaintia ei ole hakemusaineistossa esitetty. Kaivojen kunnosta ja vedenlaadun riittävästä tarkkailusta on huolehdittava. Terveysvalvonnalla ei ole hakemuksesta muuta huomautettavaa.

7.3 Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

7.4 Vastine

Hakijalle annettiin mahdollisuus jättää vastine annettuun lausuntoon.

Hakija ei jättänyt vastinetta.

7.5 Tarkastus

Tilalle tehtiin tarkastus 30.9.2024. Tarkastuksella todettiin, että eläinsuojan piha-alue on siisti. Lantaloiden edustat ovat kovapohjaisia. Lantalat ja niiden aidat ovat nähtäviltä osin ehjät. Piha-alueella oli riittävästi tiivistä aluetta esimerkiksi pilaantuneiden rehujen säilyttämiseksi tarpeen vaatiessa. Hapot säilytettiin tiiviillä pohjalla varastossa. 5 m³ öljysäiliö on muovinen ja sen edestä puuttui tiivis tankkauslaatta. Kaikissa säiliöissä on tyypikilpi.

Tarkastuksella keskusteltiin tulevan kuivalantalan sijainnista. Kuivalantala suunniteltiin alun perin sijoitettavaksi eläinsuojan ja lietalantaloiden itäpuolelle, mutta lannanajon ja maitoauton liikenteen risteämisen estämiseksi kuivalantala halutaan sijoittaa laajennusosan jälkeen eläinsuojan eteläpuolelle. Kolmas mahdollinen sijoituspaikka on eläinsuojan pohjoispuoli. Eläinsuojan eteläpuolelle sijoittaessa maanomistajien asuinrakennus tulisi sijoitsemaan noin 100 metrin etäisyydellä kuivalantalasta. Tarkastusmuistio liitetään ympäristölupa-aineistoon.

8 YLÄ-SAVON YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU

Ylä-Savon ympäristölautakunta myöntää Kauppinen Juho-Heikille ja Kokkonieniemi Eveliinalle ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaisen ympäristöluvan muutoksen eläinsuojan toiminnan olennaiseen muuttamiseen Vieremän kunnan tilalla Hukkala (925-417-21-49).

Päätöksen saajan on noudatettava toiminnassaan hakemuksessa ja sen liitteissä sitovasti esittämiään tietoja ja tässä päätöksessä annettuja määräyksiä.

Tämä päätös kumoaa Pohjois-Savon ympäristökeskuksen 15.8.2007 myöntämän ympäristöluvan.

9. MÄÄRÄYKSET

9.1. Eläinsuojaan saa yhteensä sijoittaa kerrallaan enintään 1922 eläinyksikköä vastaavan eläinmäärän. Eläinpaikkojen ikäjakaumaa voidaan muuttaa edellyttäen, että lannantuotanto tai muut ympäristövaikutukset eivät keskimäärin ylitä edellä mainitun eläinyksikkömäärän lannantuotantoa ja ympäristövaikutuksia.

Perustelut: Hakemus on hyväksytty eläinsuojan enimmäispaikkaluvun mukaisesti (146 lypsylehmää, 48 hiehoa yli 12 kk, 23 vasikkaa 6–12 kk ja 44 vasikkaa alle 6 kk). Eläinten ikäjakaumakohtaiset määrät saattavat vaihdella kulloisenkin tuotantotilanteen mukaisesti sekä eläinaineksen uusimisen yhteydessä. Toimintaa tulee kuitenkin harjoittaa päätöksen perusteena olevien eläinten yhteenlasketun eläinyksikkömäärän puitteissa siten, että tuotanto tai muut ympäristövaikutukset eivät ylitä yllä mainitun eläinyksikkömäärän lannantuotantoa tai muita ympäristövaikutuksia. (YSL 52 §)

9.2. Lantavarastojen tulee riittää 12 kuukauden lantamäärän varastointiin. Uuden rakennettavan kuivalantalan tulee olla käyttövalmis ennen eläinmäärän lisäämistä, jotta lantavarastot ovat koko ajan riittävät.

Kuivalantalan lopullisesta sijainnista tulee toimittaa päivitetty asemapiirros ennen rakentamisen aloittamista.

Perustelut: Lannan varastointitilavuuksien tulee vastata 12 kuukauden laskennallista varastointitilavuutta. Varastotilavuudessa on otettava huomioon eläinsuojan pesuvedet ja avoimiin säiliöihin kertyvät sadevedet. Hakijan käytössä on laskennallisesti riittävästi varastointitilavuutta 12 kk:n ajaksi. (YSL 7-8, 16-17, 52 §, VNA 1250/2014 5 §)

9.3. Eläinsuojien rakenteet sekä lantavarastojen rakenteet tulee ylläpitää vesitiiviinä siten, etteivät lanta ja muut siellä muodostuvat nesteet pääse valumaan pohjaveteen ja muualle ympäristöön. Rakenteet on pidettävä kunnossa ja tarkastettava vuosittain. Lantat on tyhjennettävä ja niiden kunto on tarkastettava vuosittain. Rakenteiden ja laitteiden on oltava sellaisia, ettei lantalan tyhjennyksen ja lannan siirtojen ja kuljetuksen aikana pääse tapahtumaan vuotoja. Mahdolliset vuodot on siistittävä.

Tilan liete- ja kuivalantavarastojen edustoilla on oltava kovapohjaiset kuormausalustat.

Perustelut: Tiiviit rakenteet, lantavarastojen tyhjennys ja lannan kuljetus asianmukaisin laittein sekä määräys lietelantalan rakenteista estävät lannan ja muiden jätevesien pääsyn maaperään ja pohjaveteen sekä ympäristön likaantumisen. Vuosittaisilla tarkastuksilla varmistetaan rakenteiden kunto ja mahdolliset vauriot havaitaan ja korjataan mahdollisimman nopeasti. Asetuksen 7 §:n 5 momentin mukaan lannan kuormausalustan tulee olla kovapohjainen. (YSL 7-8, 16-17, 52 §, NaapL 17-18 §, JäteL 13 §, VNA 1250/2014 5, 7 §)

9.4. Lanta on hyödynnettävä suunnitelmallisesti. Lannan levitykseen tulee olla riittävästi peltopinta-alaa, joka lasketaan eläinsuojan todellisen eläinmäärän perusteella. Hake-
muksen mukaisella maksimieläinmäärällä 1922 ey peltoa tulee olla 135 ha. Tai lannan hyödyntämiseen muulla tavoin on oltava asianmukaiset kirjalliset sopimukset.

Talousveden hankintaan käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille on jätettävä maaston korkeussuhteista, kaivon rakenteesta ja maalajista riippuen vähintään 30-100 m levyinen suojavyöhyke käsittelemättä kotieläinten lannalla.

Perustelut: Lannan levitykseen soveltuva peltopinta-ala lasketaan Valtioneuvoston asetuksen 138/2019 liitteen 2 mukaisesti. Ympäristöluvan käsittelyssä on käytetty samoja kertoimia kuin ilmoitushakemuksen käsittelyssä käytettäisiin. Hakijalla on käytettävissä riittävästi peltohehtaareja lannan levitykseen.

Valtioneuvoston antaman asetuksen eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014) mukaan talousveden hankintaan käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille jätetään maaston korkeussuhteista, kaivon rakenteesta ja maalajista riippuen vähintään 30-100 metrin levyinen suojavyöhyke käsittelemättä kotieläinten lannalla. (YSL 6-8, 14-17, 52, 58 §, NaapL 17-18 §, JäteL 13 §, VNA 1250/2014 10 §)

9.5. Kemikaalien, rehujen ja jätteiden (lanta ja pilaantunut rehu mukaan lukien) varastoinnista ja käsittelystä ei saa aiheutua terveyshaittaa, epäsiisteyttä, roskaantumista, kohtuutonta hajuhaittaa tai maaperän, pohja- tai pintavesien pilaantumisvaaraa eikä muutakaan haittaa ympäristölle. Kemikaalit ja vaaralliset jätteet on varastoitava tiivis-pohjaisessa varastossa, josta mahdolliset vuodot voidaan kerätä talteen.

Kuolleet eläimet on varastoitava ennen poiskuljetusta tiivispohjaisella alustalla siten, että varastoinnista ei aiheudu valumia ympäristöön eikä kärpäs- tai hajuhaittaa. Jos kuolleita eläimiä varastoidaan vähintään kolme vuorokautta, tulee varastointiin käytetyn tilan olla jäähdytetty tai sen lämpötilan on muutoin oltava riittävän matala, jotta raadot säilyvät pilaantumattomina.

Koska eläinsuojan WC:n jätevedet johdetaan lietesäiliöön, vesien mikrobiologista turvallisuutta tulee valvoa omavalvonnalla siten, että sairaana eläinsuojan WC:tä ei käytetä. Jos riittävää omavalvontaa ei voida noudattaa ja WC-vesien mukana lietesäiliöön voi kulkeutua taudinaiheuttajia, WC on poistettava käytöstä tai vedet on johdettava omaan ympäristönsuojelulainsäädännön mukaiseen käsittelyjärjestelmään tai umpikaivoon. Vaihtoehtoisesti eläinsuojaan voidaan asentaa esimerkiksi asianmukainen kuivakäymälä.

Perustelut: Määräyksellä estetään maaperän ja pinta- ja pohjavesien pilaantumista. Kemikaalien, kuten torjunta- ja pesuaineiden varastoinnissa ja käytössä tulee ottaa huomioon kunkin valmisteen käyttöturvallisuusohjeissa annetut määräykset. Eläinjätteiden varastoinnista ei saa aiheutua maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa eikä terveyshaittaa. Vanhoissa eläinsuojien vessoissa, joissa jätevedet johdetaan toistaiseksi lantalaan, tulee noudattaa riittävää huolellisuutta tautien leviämisen ehkäisemiseksi. (YSL 16-17, 52 §, JäteL 12-13, 72 §, NaapL 17 §, VNA 1250/2014 7 §, VNA 138/2019 7 - 8 §, Ylä-Savon jätehuoltomääräykset)

9.6. Polttonestesäiliöt tulee olla sijoitettuna tiivispohjaiselle alustalle sekä koneiden tankkauspaikka tulee olla tiivis, siten että mahdolliset säiliön vuodot ja tankkauksen yhteydessä syntyvät roiskeet on mahdollista kerätä talteen. Jotta mahdolliset säiliön vuodot voidaan kerätä talteen, tulee säiliöiden olla esimerkiksi valuma-altaallisia säiliöitä tai valuma-altaassa katoksessa. Suoja-altaaseen tulee mahtua 110 % suurimman säiliön tilavuudesta. Alle 5 m³ kaksivaippasäiliöllä voidaan erillinen suoja-allas korvata sijoittamalla säiliö nestetiiviiksi rakennetulle riittävän suurelle tasaiselle alustalle. Kaksivaippasäiliössä, jonka rakenne on sellainen, että mahdollinen ylitäyttö ohjautuu uloimman vaipan sisälle, voidaan tiivis alusta korvata kovapohjaisella alustalla, mutta tankkauspaikan tulee olla tiivis.

Polttonestesäiliöt tulee olla varustettuna laponestolla, tyyppikilvellä, lukituksella sekä ylitäytönestolla. Polttonestesäiliöiden kunto on tarkastettava riittävän usein ja tarvittaessa huollettava. Säiliöiden läheisyydessä tulee olla riittävästi imeytysainetta polttoainevuotojen varalle. Mahdollisessa vahinkotilanteessa maahan päässyt öljy on kerättävä välittömästi talteen. Säiliöön törmäminen on estettävä suojauksin.

Polttoaineen varastointi tulee saattaa tämän määräyksen mukaiseksi 30.9.2025 mennessä.

Perustelut: Polttonestesäiliöiden ja -varastojen tulee soveltua käyttötarkoitukseensa. Säiliöiden tulee olla 2-vaippasäiliöitä, valuma-altaallisia säiliöitä tai valuma-altaassa katoksessa. Tiivispohjainen alusta mahdollistaa vuotojen nopean havaitsemisen ja vuotojen poistamisen riittävän ajoissa ennen kuin polttoaine pääsee maaperään. Vaadittava tiivis, polttoaineiden liuottavat vaikutukset kestävä alusta ja tankkausalusta voi olla muun muassa teräsbetonia, asfalttia tai muovikalvoa. Muovikalvon täytyy olla 1.0 mm paksuista HDPE-kalvoa tai ominaisuuksiltaan vastaavanlaista tiivistyskalvoa, kuten esimerkiksi joustavampaa LLDPE-kalvoa, monikerroskalvoa tai ns. EIA-kalvoa. Polttonestesäiliöiden varustus pienentää säiliön täyttämisen tai tankkaamisen yhteydessä syntyvää öljyvuotoriskiä. (YSL 15–17, 52 §)

9.7. Toimintaa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Hyötykäyttöön kelpaavat jätteet on lajiteltava ja toimitettava niille tarkoitettuihin keräyspaikoihin. Hyötykäyttöön kelpaamaton jäte on toimitettava jätekeskukselle, jolla on ympäristölupa jätteen käsittelyyn. Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa keskenään tai niihin ei saa sekoittaa muuta jätettä tai ainetta siten, että siitä voi aiheutua haittaa terveydelle, ympäristölle tai öljyjätehuollon järjestämiselle. Vaaralliset jätteet on toimitettava vähintään kerran vuodessa vaarallisen jätteen käsittelyyn. Jätteiden käsittelyssä on noudatettava voimassa olevia Ylä-Savon jätehuoltomääräyksiä.

Perustelut: Jätteen synnyn ehkäiseminen on jätelain keskeinen tavoite, minkä takia jätteet on hyödynnettävä mahdollisuuksien mukaan. Jätteen haltijaa koskevat jätelain 8 §:n mukaiset yleiset velvollisuudet noudattaa lain etusijajärjestystä, jätelain 12 §:n mukaiset selvilläolovelvollisuudet sekä jätelain 13 §:n mukaiset jätehuollon huolehtimisvelvollisuudet. Valtioneuvoston jätteistä antaman asetuksen mukaan jätteet on koottava, pakattava ja merkittävä siten, että niille voidaan järjestää asianmukainen jätehuolto. Lämmityskattilassa poltettavaksi soveltuvat jätteet (käsittelemätön ja puhdas puujäte sekä sytykkeenä pieninä määrinä esim. paperi ja pahvi) voidaan polttaa. Muiden jätteiden polttaminen on kielletty. Poltettava puu ei saa sisältää halogenoituja orgaanisia yhdisteitä tai raskasmetalleja. Näitä yhdisteitä saattaa olla puunsuoja- tai pintakäsittelyssä puussa. (YSL 52, 58 §, JäteL 6, 8, 12–13, 15–17, 72 §, Ylä-Savon jätehuoltomääräykset)

9.8. Ilmoittajan on oltava riittävästi selvillä toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja varauduttava tilan oloihin soveltuvan tällaisen tekniikan käyttöön-ottoon.

Perustelut: Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä aiheuttamiensa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista ja sen takia seurattava parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä. (YSL 6-8, 52 §, YSA 15 §)

9.9. Eläinsuojan ja lantavarastojen rakenteiden tarkkailusta, huolloista ja korjauksista on pidettävä kirjaa, johon merkitään tarkastuksen ajankohdat, tehdyt havainnot ja tehdyt huoltotoimet.

Toiminnanharjoittajan on ylläpidettävä vuosittain seurantatietoja eläinsuojan toiminnasta:

- 1) eläinten määrä;
- 2) toiminnassa vuosittain muodostuva lannan kuutiometrimäärä eläinlajeittain ja lantatyypeittäin;
- 3) lannan toimituspaikat tai vastaanottajat ja lannan toimittamisen ajankohdat eläinlajeittain ja lantatyypeittäin;
- 4) uudet tai muuttuneet lannan levitykseen käytettävät peltoalat ja sopimukset; sekä
- 5) ympäristöluvanvaraiseen laitokseen vuosittain toimitettavien ja haudattujen kuolleiden eläinten määrä kappaleina tai tonneina ja toimitusten ajankohdat.
- 6) Toiminnassa vuosittain syntyvät jätteet: jätelaji, jätteiden määrä ja toimituspaikat sekä käsittelymenetelmän kuvaus.

Seurantatiedot on säilytettävä viiden vuoden ajan ja pyydettyessä esitettävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tilalla tapahtuvista muutoksista on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Häiriötilanteista, jotka saattavat aiheuttaa merkittävää ympäristöhaittaa, on ilmoitettava välittömästi ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ilmoitus tulee tehdä esimerkiksi lietesäiliön rikkoutuessa.

Perustelut: Määräykset tuotantoon liittyvien rakennusten ja rakenteiden tarkkailusta annetaan ympäristön pilaantumisen estämiseksi. Määräykset toiminnan seurannasta ja muutosten ilmoittamisesta ovat tarpeen toiminnan valvomiseksi. Raportointi tulee tehdä ensisijaisesti sähköisen järjestelmän kautta. Jätekirjanpidosta tulee löytyä jätelajikkeen nimi ja jättekoodi, jätteiden määrä (tonneina tai kiloina), jätteen vastaanottajan nimi, y-tunnus ja osoite ja käsittelymenetelmän R/D-koodi ja kuvaus kuten jätteen toimitus jäteasemalle. (YSL 8, 62, 94, 170 §, JäteL 12, 118–122 §, VNA 138/2019 9 §)

9.10. Toiminnan pysyvistä tai pitkäaikaisesta lopettamisesta tai toiminnan oleellisesta muuttumisesta on hyvissä ajoin ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tilalla tapahtuvista muutoksista on ilmoitettava suunnitelmiseen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle etukäteen kirjallisesti. Tällaisia muutoksia ovat esimerkiksi eläinmäärän muutokset, jaloittelualueen perustaminen tai lannan käsittelyn muutokset kuten lannan toimittaminen biokaasulaitokseen tai separoinnin aloittaminen.

Perustelut: Määräys on tarpeen tiedonkulun varmistamiseksi ja valvonnan mahdollistamiseksi. Valtioneuvoston asetuksessa on määrätty jaloittelualueiden perustamisesta. Suunnitelmien toimittamisella etukäteen voidaan varmistaa, että asetuksen vaatimukset täyttyvät. Muutokset lannankäsittelyssä voivat vaikuttaa lannan varastointilavuuksien tarpeeseen tai tarvittavaan lannanlevitysalaan. Eläinmäärän muutos voi laukaista ympäristöluvan muutoksen tarpeen. (VNA 138/2019 9 §)

10. RATKAISUN PERUSTELUT

Kun toimintaa harjoitetaan hakemuksessa ja sen liitteissä sekä tässä päätöksessä esitellyllä tavalla ja noudatetaan päätöksen määräyksiä, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset.

Ympäristölautakunta katsoo, että toiminnasta ei aiheudu toiminnan laatu, lupamääräykset ja sijoituspaikka huomioon ottaen terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käytönmahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapurussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Toiminta täyttää jätelain vaatimukset.

Laajennusosa ja lantalat tulevat kiinteistön omistajan asuinrakennuksista 100–160 metrin ja 240 metrin etäisyydelle. Lännessä 240 metrin etäisyydellä sijaitsevan asuinrakennuksen ja laajennusosan välillä on 150 metrin metsäinen alue. Etelässä olevaan asuintalon ja laajennusosan välissä on pelto. Laajennuksen myötä asuintalon vieressä oleva hakijoiden maanomistajalta vuokraama eläinsuoja jää pois käytöstä. Kuivalantalan lopullisen sijoituspaikan mukaan etäisyys maanomistajien asuinrakennukseen on 100–160 metriä. Lisäksi huomioidaan se, että maanomistaja on vuokrannut alueen eläintenpitoon ja sen kehittämiseen ja on aiemmin toiminut eläinsuojassa toiminnanharjoittajana. Näin ollen ennalta arvioiden laajentamisesta ei aiheudu Naapurussuhdelain 26/1920 17 § mukaista kohtuutonta haittaa maanomistajalle. Muihin lähimpiin häiriintyviin kohteisiin asetuksen 1378/2019 liitteen 1 mukaiset etäisyysvaatimukset täyttyvät.

Edellytykset ympäristölupahakemuksen hyväksymiselle ovat olemassa.

11. VASTAUS YKSILÖITYIHIN VAATIMUKSIIN JA LAUSUNTOIHIN

Muistutuksia ja mielipiteitä ei ole jätetty.

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunto

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunto on huomioitu soveltuvien osien asian käsittelyssä. Kaivojen tarkkailusta ei ole annettu erillistä määräystä, mutta on hakijan vastuulla huoltaa ja tarkkailla talousvesikaivoja asianmukaisesti hyvän vedenlaadun varmistamiseksi.

12. YMPÄRISTÖLUPAPÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Päätös on voimassa toistaiseksi. Toiminnan olennaiseen laajentamiseen tai muuttamiseen on haettava ympäristölupa tai tehtävä ympäristönsuojelulain mukainen ilmoitus. (YSL 29, 87, 115 a §)

13. ASETUSTEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tätä ympäristölupapäätöstä ankarampia säännöksiä tai lupapäätöksestä poikkeavia säännöksiä päätöksen voimassaolosta, on asetusta noudatettava. (YSL 70 §)

14. PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös annetaan julkisanon jälkeen (21.10.2024).

Tämä päätös on lainvoimainen 28.11.2024, jos päätökseen ei haeta muutosta.

15. SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014, muutos 1166/2018)
Ympäristönsuojeluasetus (YSA 713/2014, muutos 50/2019)
Jätelaki (JäteL 646/2011, muutos 714/2021)
Laki eräistä naapuruussuhteista (NaapL 26/1920)
Valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaroisista eläinsuojista (138/2019)
Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (VNa 1250/2014)

Lisäksi on otettu huomioon:

Vieremän kunnan ympäristönsuojelumääräykset 2012,
Ylä-Savon jätehuoltomääräykset 1.7.2023,
Maa- ja metsätalousministeriön rakentamismääräykset ja -ohjeet:
MMM asetus tuettavaa rakentamista koskevista ympäristönsuojeluvaatimuksista (606/2023), jota täydentää ohjeistus Kotieläinrakennusten ympäristönhuolto (MMM-RMO C4, 7.1.2001)

Ratkaisu on tehty vireilletulo ajankohtana voimassa olleen lainsäädännön mukaisesti.

16. KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Koska hakemus on tullut vireille 20.6.2024, ympäristölupapäätöksen saajalta peritään eläinsuojan ympäristölupahakemuksen käsittelystä 2100 euroa Ylä-Savon ympäristölautakunnan 14.11.2023 § 76 asiakasmaksujen 2024 mukaisesti.

Kuulutuskustannukset peritään todellisten kulujen perusteella.

17. PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Ylä-Savon ympäristölautakunta tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen lisälmen kaupungin verkkosivuilla: www.iisalmi.fi.

Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Vieremän kunnan verkkosivuilla. Kuulutus julkaistaan Miilu-lehdessä.

17.1 Päätös

Ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaan ympäristölupapäätös on toimitettava hakijalle ja niille, jotka ovat päätöstä erikseen pyytäneet sekä valvontaviranomaisille ja asiassa yleistä etua valvoville viranomaisille. Päätös toimitetaan seuraaville:

- Kauppinen Juho-Heikki ja Kokkonieniemi Eveliina
- Pohjois-Savon ELY-keskus, Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
- Pohjois-Savon ELY -keskus, Maaseutuelinkeinot-vastuualue
- Vieremän kunnanhallitus
- Vieremän kunnan rakennusvalvontaviranomainen

- Pohjois-Savon pelastuslaitos
- Ympäristöterveyden tehtäväalue/ Iisalmen toimipiste
- Ympäristönsuojelun tehtäväalue/Kiuruveden toimipiste

17.2. Tieto päätöksestä

Ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaan päätöksen antamisesta on lisäksi ilmoitettava niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat sitä erikseen pyytäneet sekä niille, joille ympäristönsuojelulain 44 §:n 2 momentin mukaan annettu ilmoituksesta erikseen tieto. Tieto päätöksestä toimitetaan seuraaville:

- Ne, joille on annettu tieto hakemuksesta

18. PÄÄTÖKSEN ANTOPÄIVÄ, JULKAISUPÄIVÄ JA PÄÄTÖKSEN TIEDOKSISAANTIPÄIVÄ

Päätöksen antopäivä on 21.10.2024

Kuulutuksen julkaisupäivä on 21.10.2024

Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta eli 28.10.2024.

19. MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen haetaan muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaannista sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy 27.11.2024.

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle osoitteeseen PL 204, 65101 VAASA. Valitusosoitus on liitteenä.

Ympäristölupapäätös annetaan Iisalmen kaupungin ja Vieremän kunnan ilmoitustauluille asetettavassa kuulutuksessa mainittuna päivänä (julkipano), jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon.